

TENTOONSTELLING WATERSNOOD. (*V.F.B.*)

Door de Zuiderzee-Vereeniging wordt in het Panorama-gebouw te Amsterdam een tentoonstelling gehouden van Kaarten, Prenten, Teekeningen en Schilderijen, welke een uitstekend overzicht geven van de ellende en de schade, door onzen vriend-vijand, de zee, in den loop der tijden in ons land aangericht. — Hierboven een der tentoongestelde prenten: Gezicht op den ijsgang en de dijkdoorbreuk te Vuuren bij Gorinchem, op den 1sten Februari 1809.

Het vreeselijke woord was er uit.

„O, hoe kan je dat zeggen, Jaantje!" zei ik bestraffend. „Mag je je medeleerlingen zoo maar beschuldigen iets zoo foei-leelijks gedaan te hebben?"

Ik beefde innerlijk bij de gedachte dat er onder de mij toevertrouwde schaar één zou zijn die zóó aangelegd was. Slechts dát niet!

Daar klonk opeens een jongensstem:

„Ja meester, de boterhammen zijn heusch gestolen! Betje Leemans heeft 't gedaan, gisteren en eergisteren. Ze heeft ze weggestopt, ik heb 't gezien."

Alle kinderhoofden wenden zich om naar de plaats, waar het genoemde meisje zat. Ze was nog een nieuweling, voor enkele weken bij mij in de klas gekomen. Een schuw, gesloten, onsympathiek kind. Ik had al mijn best gedaan het bleeke, armelijk gekleede elfjarige meisje door verdubbelde vriendelijkheid voor mij te winnen, doch tevergeefs. Al mijn pogingen tot toenadering stuitten af op een innerlijken tegenstand die bijna aan vijandigheid grensde. Het was alsof zij zeggen wilde: „Wat wil je van me?" Men vindt een dergelijken zielstoestand vaak bij menschen, die door het ongeluk vervolgd worden en daardoor verbitterd zijn.

Meermalen had ik opgemerkt, hoe ze mij met een snellen schuwen blik aanzag, om terstond voor zich te kijken als ze bemerkte dat ik haar blik opving. Zoo was dit kind voor mij een raadsel gebleven. Ook nu zat ze, terwijl de blikken van alle kinderen op haar gericht waren, met neergeslagen oogleden voor zich te staren.

„Betje Leemans, kom eens hier! Wat heb je op die beschuldiging te zeggen?"

Ik ontving geen antwoord.

„Spreek, meisje! Heb je de beide boterhammen weggenomen?"

Stilte!

„Betje," hernam ik, „maak nu hetgeen je gedaan hebt, niet erger door je halsstarrigheid. Beken dat je het gedaan hebt."

Het kind bleef stom.

„Goed, als je niets zeggen wilt, dan blijf je na schooltijd hier, om mijn vraag te beantwoorden."

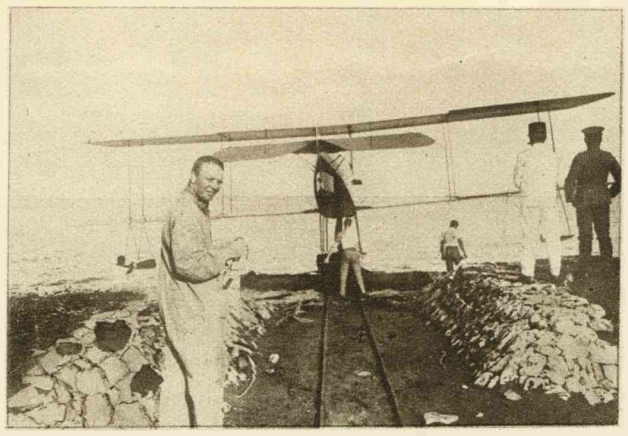
Met onbewogen gezicht ging het kind naar haar plaats, de les werd voortgezet, maar een benauwde stemming hing als een banvloek over de klas en zoowel ik als de kinderen herademden, toen de schoolbel het einde van den leertijd aankondigde en onder opgewonden gefluister verlieten de leerlingen het schoollokaal. Ik was met de beschuldigde alleen.

„Kom eens hier, Betje en zeg me nu eens de waarheid. Heb je de boterhammen weggenomen?"

Betje perste de lippen op elkaar en zweeg. Mijn geduld raakte uitgeput, doch ik bedwong den opkomenden toorn.

„Kind, antwoord me toch eindelijk. Als je iets slechts gedaan hebt, moet je toch den moed hebben, om het te bekennen en de straf te ondergaan, anders ben je laf. Je hebt van morgen geen boterham meegebracht en hebt toen uit honger die van een ander genomen, is 't niet zoo?"

Het meisje bleef hardnekkig zwijgen.

HET VLIEGONGELUK OP JAVA.

Maandag j.l. steeg generaal Michielsen, commandant van de troepen op Java, nabij Krawang met den luitenant-aviateur Ter Poorten in een vliegmachine op. De machine viel, waardoor generaal Michielsen werd gedood en luitenant Ter Poorten ernstig gewond. Hierboven een foto van laatstgenoemde, die sedert eenige jaren in onze koloniën bij de luchtvaart was verbonden.

„Betje, kind, geloof je niet, dat ik het beste met je voorheb? Kijk, ik zou zoo graag al mijn leerlingen tot brave, rechtschapen menschen maken, maar daarom moet ik reeds vroeg beginnen het booze uit te roeien. Dat wil ik ook bij jou doen, omdat ik veel van je houd, maar nu moet je me hierin ook helpen, door eerlijk de waarheid te vertellen. Je houdt toch zeker ook wel een beetje van den meester?"

Over Betje's lippen kwam geen woord; ze keek me slechts met groote treurige oogen aan. Daarbij vertrok haar gelaat krampachtig en rolden de tranen langs haar wangen.

Deze vreemde blik van het kind deed mij pijn; dat was geen trots of schuldbewust zijnwat er uit sprak, maar een stil verdriet. Ik ging twijfelen. Opnieuw begon ik zoo overredend mogelijk:

„Wees niet bang voor straf, Betje! Heb vertrouwen in mij.

Zeg slechts dit eene: heb je het brood weggenomen, ja of neen?"

Het hielp niet. Welke pogingen ik ook in het werk stelde, uit dit kind was niets te krijgen en daarom besloot ik strengere maatregelen te nemen.

„Als je niet antwoorden wilt, dan zal ik je als een dievegge moeten behandelen. Haal je zakken leeg!"

Alle kleur was uit haar gelaat verdwenen; ze wankelde als dreigde ze te vallen. Dan opeens greep zij in haar zakken en haalde de sneden brood te voorschijn, terwijl ze verontwaardigd uitstiet: „een dievegge ben ik niet!"

Ik was stom van verbazing over dat kind. Als ze mij ten minste bekend had, dat zij door honger gedwongen het brood had weggenomen, zou 't nog te begrijpen en vergeven zijn geweest, maar deze trots diende streng gestraft te worden. Daarom ging ik, wat ik anders ongaarne deed, naar het Hoofd en deelde hem het geval mede.

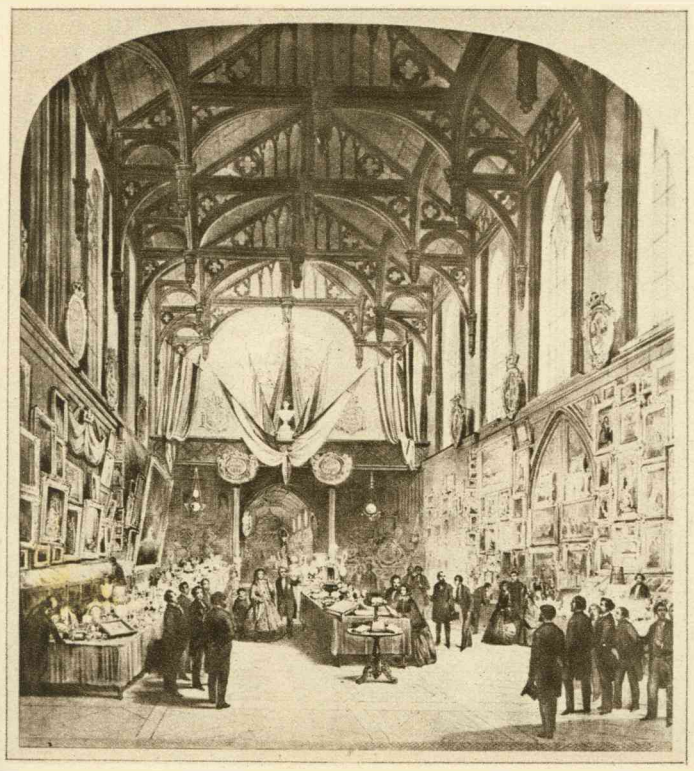
„Heb je er geen berouw van, je medescholieren bestolen en je onderwijzer zoo diep bedroefd te hebben?" vroeg deze. „En wil je beloven in het vervolg nimmer meer zoo iets slechts te doen?"

Doch Betje volhardde bij haar stilzwijgen; met ondoordringbaar gelaat stond zij voor den hoofdonderwijzer, zonder een spoor van berouw op het gelaat. Nu verloor ook deze het geduld en hij strafte de kleine boosdoenster zeer streng. Stom, met tranen in de oogen verliet het meisje het lokaal — als een martelares.

* * *

Het voorval had mij dusdanig aangegrepen, dat ik er den geheelen dag aan denken moest. Die zeldzaam smartelijke blik van het kind verliet mij geen oogenblik. Was het werkelijk trots en niets anders, wat het kind zwijgen deed? En waarom beweerde zij, terwijl ze het brood te voorschijn haalde, dat ze geen dievegge was?

Terwijl ik hierover des nachts lag te denken en mij rusteloos omdraaide, besloot ik den volgenden dag de ouders van het meisje, die mij volkomen onbekend waren, eens te gaan opzoeken. Misschien zou ik daar de oplossing van het raadsel vinden.

TENTOONSTELLING WATERSNOOD.

Links: Tentoonstelling der prijsvoorwerpen voor de algemeene verloting ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, in de Gothische zaal van het Paleis van Z.K.H. den Prins van Oranje te 's-Gravenhage: Het bezoek der Koninklijke familie op Dinsdag den 16en April 1861. — Rechts: Het gevaar waarin de Koning zich bevond op den Dalemschen-dijk, door het opkruien der ijsschotsen (in Louwmaand 1809). (*foto's V.F.B.*)